

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků v senátu složeném z předsedy Jiřího Zemánka a soudců Ludvíka Davida a Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj) ve věci ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní společnosti **ANECT a.s.**, se sídlem Purkyňova 646/107, Brno, zastoupené Mgr. Michalem Hanzlíkem, advokátem se sídlem Milevská 2094/3, Praha 4, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 As 152/2020-61, za účasti **Nejvyššího správního soudu**, jako účastníka řízení,

t a k t o :

Ústavní stížnost se odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Včas podanou ústavní stížností (§ 72 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) a za současného splnění dalších podmínek řízení dle § 75 odst. 1 *a contrario*; § 30 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu, brojí stěžovatelka proti v záhlaví označenému rozsudku Nejvyššího správního soudu, neboť se domnívá, že jí byla porušena některá její základní práva, zejména právo na spravedlivý proces podle čl. 36 a čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

2. Ke skutkovým okolnostem případu postačuje uvést, že se stěžovatelka účastnila nadlimitní veřejné zakázky (dále jen „veřejná zakázka“), kdy jejím zadavatelem byl Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „zadavatel“). V pátek dne 4. 11. 2011 obdržel zadavatel od společnosti RELSIE spol. s r.o. námitky proti znění bodu 7.4. zadávací dokumentace. Dne 7. 11. 2011 skončila lhůta pro podávání nabídek a dne 8. 11. 2011 byly obálky s nabídkami otevřeny a došlo ke zveřejnění cenových nabídek. Dne 14. 11. 2011 zadavatel podaným námitkám vyhověl a s poukazem na § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“) zrušil zadávací řízení, neboť bylo zjištěno, že formulace některých podmínek (bod 7.4) v zadávací dokumentaci byla nejasná, což mohlo způsobit

netransparentnost a diskriminaci některých subjektů. Následně bylo zadavatelem vyhlášeno nové zadávací řízení na stejný předmět plnění.

3. V novém zadávacím řízení byla pro realizaci veřejné zakázky vybrána společnost, která svou původní nabídku výrazně snížila. Stěžovatelka podala proti rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení námitky, neboť se domnívala, že nebyly naplněny *důvody hodné zvláštního zřetele* pro zrušení zadávacího řízení dle § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ. Zadavatel však podaným námitkám nevyhověl.

4. Stěžovatelka se proto s návrhem na přezkoumání úkonů zadavatele obrátila na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jako „ÚOHS“), který její návrh zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka rozklad. Předseda ÚOHS rozhodl o zrušení původního rozhodnutí a zároveň o navrácení věci k novému projednání. Ani po opětovném projednání však ÚOHS neshledal na straně zadavatele pochybení nebo důvody pro uložení nápravných opatření ve smyslu § 118 odst. 1 ZVZ. Stěžovatelka proto podala rozklad i proti druhému rozhodnutí ÚOHS ve věci, avšak již neúspěšně.

5. Proti rozhodnutí předsedy ÚOHS podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který stěžovatelce rozsudkem ze dne 27. 7. 2017, č. j. 30 Af 52/2015-108, vyhověl. Proti rozhodnutí krajského soudu však podal ÚOHS (žalovaný) kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který rozhodnutí krajského soudu rozsudkem ze dne 18. 7. 2019, č. j. 3 As 249/2017-48, zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení. Vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu rozhodl krajský soud rozsudkem ze dne 26. 3. 2020, č. j. 30 Af 52/2015-152, tak, že žalobu stěžovatelky zamítl. Stěžovatelka se proto obrátila na Nejvyšší správní soud, který však její kasační stížnost rozsudkem napadeným nyní posuzovanou ústavní stížností zamítl.

6. Pro posouzení ústavní stížnosti není nezbytné uvádět další okolnosti, jelikož účastníkům řízení jsou dostatečně známé.

7. Stěžovatelka v ústavní stížnosti vytýká Nejvyššímu správnímu soudu, že svůj závěr postavil na nepodložených úvahách a poskytl ochranu úředníkům, kteří postupovali zcela v rozporu se zásadami ZVZ, přičemž zadavatel těžil ze svého protiprávního jednání. Soudy dle stěžovatelky v řešeném sporu vykládaly shora zmíněný neurčitý právní pojem *důvody hodné zvláštního zřetele* příliš extenzivně, když se stěžovatelka domnívá, že ke zrušení zadávacího řízení může dojít pouze v situacích nezávislých na jednání zadavatele a v této věci mělo být přednostně použito ustanovení § 49 odst. 4 ZVZ o poskytnutí dodatečných informací. Zadavatel zrušením zakázky zcela popřel základní zásady ZVZ, a to především zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Podle stěžovatelky se zadavateli ani ÚOHS za celou dobu řízení nepodařilo prokázat skutečnou objektivní nemožnost postupovat jinak než zvolenou cestou a závěry Nejvyššího správního soudu jsou tak chybné a protiústavní. Za podstatnou vadu je podle stěžovatelky nutné považovat fakt, že nové zadávací řízení vyhrála společnost, která poupravila svou nabídku na základě zveřejnění cenových nabídek ve zrušeném řízení. Stěžovatelka v ústavní stížnosti také otvírá problematiku složení kauce ve spojitosti s podáním návrhu na přezkum rozhodnutí o zrušení veřejné zakázky a možné dopady napadeného rozhodnutí na budoucí přezkumy veřejných zakázek, když uchazeči o veřejnou zakázku se údajně raději zdrží podávání návrhů na přezkum, neboť by mohli být odbyti s odvoláním na *důvody hodné zvláštního zřetele* uvedené v § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ.

8. Ústavní soud posoudil obsah ústavní stížnosti a dospěl k závěru, že představuje zjevně neopodstatněný návrh ve smyslu ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. Pravomoc Ústavního soudu je totiž v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky založena výlučně k přezkumu rozhodnutí či namítaného zásahu z hlediska ústavnosti, tj. zda v řízení, resp. v rozhodnutí je završujícím, nebyly porušeny

ústavními předpisy chráněné práva a svobody účastníka tohoto řízení, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy, zda postupem a rozhodováním obecných soudů či jiných orgánů veřejné moci nebylo zasaženo do ústavně zaručených práv stěžovatele a zda je lze jako celek pokládat za spravedlivé. Takové zásahy či pochybení Nejvyššího správního soudu nicméně Ústavní soud v nyní posuzované věci neshledal.

9. Již na tomto místě je totiž možno uvést, že podstata tohoto případu spočívá ve výkladu a aplikaci podústavního práva, což však není úkolem Ústavního soudu, nýbrž (jde o věc správního soudnictví) Nejvyššího správního soudu. I pokud by proto zdejší soud připustil možnost alternativního výkladu aplikovaných zákonných ustanovení, nepostačovala by tato okolnost pro jeho kasační zásah. Jak se podává z doktríny i judikatury, přezkum Ústavního soudu by se měl omezit na porušení „specifického ústavního práva“, z čehož rezultuje, že rozhodnutí obecného soudu by mělo být zrušeno pouze tehdy, byla-li jím ústavní norma buď zcela přehlédnuta (opomenuta) nebo zásadně - tj. nepřiměřeně - nesprávně aplikována. Z toho mimo jiné vyplývá, že ne každé porušení běžného zákona zásahem orgánu veřejné moci (protizákonnost) musí nutně znamenat také jeho protiústavnost; musí se jednat o tzv. kvalifikované vady. Specifické ústavní právo je proto porušeno teprve tehdy, nezjistí-li obecné soudy porušení ústavněprávních záruk a toto nerespektování základního práva mělo vliv na výsledek řízení.

10. V nyní posuzované věci však Ústavní soud konstatuje, že krajský soud i Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích dostatečně popsaly úvahy, které je vedly k výkladu pojmu *důvody hodné zvláštního zřetele* [§ 84 odst. 2 písm. e) ZVZ] ve vztahu k nyní posuzovanému případu a Nejvyšší správní soud se vypořádal i s námitkami, které stěžovatelka předkládá v ústavní stížnosti. Ostatně, jak se podává ze shora uvedeného, oba správní soudy (a také správní úřad – ÚOHS) se danou věcí zabývaly opakovaně a měly tak dostatečný prostor pro její pečlivé posouzení, čehož také náležitě využily.

11. Nejvyšší správní soud při výkladu uvedeného pojmu nevybočil z žádných mezí daných zákonem či Ústavou. Ze znění ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ totiž plyne, že za důvody hodné zvláštního zřetele, pro které již nelze v řízení pokračovat, lze pokládat i situaci, kdy zadavatel nemá žádnou jinou možnost, jak vzniklý stav napravit méně invazivním způsobem. Zadavatel proto při přezkumu podaných námitek a při následném zrušení zadávacího řízení postupoval dle pravidel a možností, které mu poskytoval ZVZ. Jestliže bylo zjištěno, že zadávací dokumentace, konkrétně pak její bod 7.4., obsahoval požadavky na technickou kvalifikaci, které nemají dostatečnou vypovídající hodnotu o schopnostech a zkušenostech uchazeče a mohly by být později považovány za diskriminační (viz bod 6 rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 7. 5. 2015, č. j. ÚOHS-R129/2014/VZ-10879/2015/322/KHo), potom by právě setrvání v takovém právním stavu vedlo k narušení základních zásad určujících zadávání veřejných zakázek.

12. Domnívá-li se stěžovatelka, že zadavatel mohl a měl v daném případě použít méně invazivní řešení v podobě postupu podle ustanovení § 49 odst. 4 ZVZ („Zadavatel může poskytnout dodavatelům dodatečné informace k zadávacím podmínkám i bez předchozí žádosti.“), nelze jí v její argumentaci bez dalšího přisvědčit. Uvedené ustanovení lze totiž uplatnit pouze v situacích, kdy se v zadávacích podmínkách vyskytují nejasnosti. Tento postup však není možné využít za situace, kdy lze některé pojmy ze zadávací dokumentace vykládat různým způsobem, či snad touto cestou následně zhojit její nedostatky. Uvedeným způsobem by totiž došlo ke změně předmětu veřejné zakázky (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 8/2011-117; www.nssoud.cz), což je ovšem nepřipustné. Zadavatel tak nemohl zvolit stěžovatelkou navrhované řešení.

13. Stěžovatelka dále argumentuje tím, že stanovil-li zadavatel chybně podmínky zadávacího řízení a následně je zrušil, těžil ze svého protiprávního jednání. Tomuto (značně spekulativnímu) tvrzení však nelze přisvědčit, jelikož zadavatel na zrušení zadávacího řízení neměl žádný právní ani ekonomický zájem a nic konkrétního v tomto směru neuvádí ani stěžovatelka (proto také část ústavní stížnosti nadepsanou „*Návod na obcházení shora uvedených zásad*“ výslovně distancuje od posuzovaného případu). Skutečnost, že nejprve došlo k otevření obálek s cenovými nabídkami a až následně došlo k rozhodnutí o podaných námitkách (resp. ke zrušení zadávacího řízení), bylo způsobeno určitou časovou tísni mezi podáním námitek a koncem zadávacího řízení, nikoliv snad (vědomě) protiprávním postupem zadavatele.

14. Co se týče tvrzení stěžovatelky, že mohla být diskriminována v důsledku otevření obálek s cenovými nabídkami (tvrzené porušení akcesorické rovnosti), když další uchazeč na základě takto získaných informací následně poupravil svou cenovou nabídku, je nutné takové domněnky odmítnout, neboť shodně s názorem Nejvyššího správního soudu (bod 26) stěžovatelka i další uchazeči vycházeli z totožných informací a všichni tak mohli nastavit nabídky dle svých reálných možností.

15. Konečně k obavám stěžovatelky z obecného negativního efektu napadeného rozhodnutí Ústavní soud uvádí, že ze strany Nejvyššího správního soudu nedošlo k žádnému protiústavnímu a ani interpretačnímu excesu a nelze tak říci, že napadené rozhodnutí povede k rozdílné praxi, než která existovala doposud. V současné době je nadto v účinnosti nový zákon o zadávání veřejných zakázek, který důvody pro zrušení zadávacího řízení značně upřesňuje (srov. § 127 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek) a je proto otázka, do jaké míry bude v praxi využívána dřívější judikatura, vytvořená k zákonné úpravě předchozí.

16. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že Nejvyšší správní soud napadeným rozhodnutím nezasáhl do tvrzených ústavně zaručených práv stěžovatelky a Ústavní soud proto ústavní stížnost odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný.

P o u č e n í : Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2023

Jiří Zemánek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Kadlečková